

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Источно Ново Сарајево
за период 01.01-31.12.2018. године**

Број: РВ067-19

Бања Лука, 06.12.2019. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	5
	Извјештај о ревизији усклађености.....	5
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)	9
	1. Увод	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	10
	4. Набавке	11
	5. Припрема и доношење буџета	12
	6. Финансијски извјештаји	13
	6.1. Извјештај о извршењу буџета	14
	6.1.1. Приходи и примици	14
	6.1.2. Расходи и издаци.....	17
	6.1.3. Буџетски резултат	22
	6.1.4. Нето финансирање	22
	6.1.5. Разлика у финансирању	22
	6.2. Биланс успјеха	22
	6.2.1. Приходи.....	22
	6.2.2. Расходи.....	23
	6.2.3. Финансијски резултат	24
	6.3. Биланс стања.....	24
	6.3.1. Актива	24
	6.3.2. Пасива.....	28
	6.3.3. Ванбилансна евиденција	29
	6.4. Биланс новчаних токова.....	30

6.5.	Временска неограниченост пословања.....	30
6.6.	Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	30
6.7.	Напомене уз финансијске извјештаје.....	31

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Источно Ново Сарајево који обухвата: Биланс стања, Биланс успеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима са стањем на дан 31.12.2018. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, Консолидовани финансијски извјештај Општине Источно Ново Сарајево истинито и објективно приказује, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2018. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 1200-1810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо спровели у складу са ISSAI 30 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 6. извјештаја:

Консолидованим финансијским извјештајем Општине Источно Ново Сарајево нису обухваћене пословне трансакције Предшколске установе „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево, нити је Општина извршила укључивање ентитета под контролом или значајним утицајем (КП Рад а.д. Источно Ново Сарајево, КП „Водовод и канализација“ а.д. Источно Ново Сарајево, КП „Топлане“ Источно Ново Сарајево и Предузеће за погребну дјелатност „Свети Марко“ а.д. Источно Ново Сарајево), додавањем нето имовине/капитала из њихових биланса стања у Консолидовани биланс стања, што није у складу са чланом 122. и 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачкама 6.1.3. и 6.2.3. извјештаја:

Буџетски суфицит је више исказан за 276.371 КМ и треба га кориговати по основу више исказаних: расхода за лична примања (58.857 КМ), расхода по основу коришћења роба и услуга (24.715 КМ), непореских прихода (239.290 КМ), издатака за изградњу и прибављање зграда и објеката (29.861 КМ) и мање исказаних: издатака за нематеријалну произведену имовину (80.901 КМ), расхода

финансирања и других финансијских трошкова (39.613 КМ) и субвенција (30.000 КМ). Такође, финансијски резултат текуће године је више исказан најмање за 496.983 КМ, због неевидентирања и погрешних евидентирања пословних промјена у вези прихода и расхода.

Као што је наведено под тачкама 6.2.1, 6.3.1.1. и 6.3.1.2. извјештаја:

Дугорочна потраживања су више исказана за 104.416 КМ, а мање исказана потраживања за порезе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року до годину дана због погрешне класификације по рочности, што није у складу са чланом 68. став (5) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Потраживања за ненаплаћене порезе и приходи обрачунског карактера су више исказани за 353.684 КМ, јер нису евидентирани у складу са Упутством о примјени МРС-ЈС 23 - Приходи од трансакција које нису трансакције размјене.

Остала дугорочна потраживања су исказана више за 352.234 КМ, а мање краткорочна потраживања по основу продаје и извршених услуга, због погрешне класификације по рочности, што није у складу са чланом 62. став (3) и 68. став (2) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.2. извјештаја:

Општина није пословне објекте и земљиште који су дати у закуп класификовала као инвестициону имовину, што није у складу са чланом 29. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС-ЈС 16 - Инвестициона имовина, параграфи 7, 20 и 26.

Као што је наведено под тачком 6.4. извјештаја:

Извјештај о новчаним токовима није сачињен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима наведеним у МРС-ЈС 2 - Извјештај о новчаним токовима (параграфи 18-26) јер су приливи готовине из пословних активности исказани више за 191.000 КМ, а одливи мање за 16.041 КМ, приливи готовине из активности финансирања исказани мање за 191.000 КМ, а одливи готовине из инвестиционих активности исказани више за 16.041 КМ.

Као што је наведено под тачкама 6.5. и 6.7. извјештаја:

У Напоменама уз Консолидовани финансијски извјештај Општине Источно Ново Сарајево није дато образложење везано за сталност пословања и нису објелодањене додатне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15 (ц), 38 и 127 (ц).

Такође, У Напоменама уз финансијске извјештаје Јавних установа „Културни центар“ Источно Ново Сарајево и Спортско-рекреативни центар „Славија“ Источно Ново Сарајево нису објелодањене информације у складу са наведеним правилником и МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја, а Центар за социјални рад Источно Ново Сарајево није сачинио Напомене уз финансијске извјештаје.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2018. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању цјелокупног нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о овим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник општине Источно Ново Сарајево је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија спроводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 06.12.2019. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Источно Ново Сарајево за 2018. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације исказане у Консолидованом финансијском извјештају Општине Источно Ново Сарајево за 2018. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, начелник Општине Источно Ново Сарајево је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Источно Ново Сарајево обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Источно Ново Сарајево.

Бања Лука, 06.12.2019. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се:

- 1) попис имовине и обавеза проводи у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза;
- 2) Консолидовани финансијски извјештај Општине сачињава у складу са чланом 122. и 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 3) признавање и вредновање пословних трансакција у вези прихода, примитака, расхода, издатака, потраживања, ванбилансне евиденције и нефинансијске имовине у сталним средствима врши у складу са Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и Упутством о примјени МРС-ЈС 23 - Приходи од трансакција које нису трансакције размјене;
- 4) Биланс новчаних токова сачињава у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 2 - Извјештај о новчаним токовима;
- 5) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације везане за сталност пословања, додатне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја, као и да се врши процјена исхода судских спорова и објелодањују информације о потенцијалним обавезама према захтјевима МРС-ЈС 19 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, параграф 100.

Препоручује се директорима јавних установа: Центар за социјални рад, Културни центар и Спортско-рекреативни центар „Славија“ да обезбиједи да се:

- 1) попис имовине и обавеза проводи у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза;
- 2) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС- ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се:

- 1) преиспитају постојећа интерна акта и проведу друге активности у складу са дијелом одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- 2) јавне набавке роба, услуга и радова проводе у складу са одредбама Закона о јавним набавкама;
- 3) дефинишу правила и критеријуми за расподјелу средстава гранта, чиме би се осигурала једнакост и транспарентност приликом расподјеле јавних средстава и праћење постигнутих ефеката;

- 4) финансијске трансакције Предшколске установе „Патријарх Павле“ обављају преко јединственог рачуна трезора Општине у складу са чланом 8. Одлуке о оснивању Предшколске установе „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Одлука о извршењу ребаланса буџета Општине Источно Ново Сарајево за 2018. годину,
- Закон о локалној самоуправи,
- Закон о трезору,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској,
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске,
- Закон о шумама,
- Закон о водама,
- Закон о заштити од пожара,
- Закон о комуналним таксама,
- Закон о комуналним дјелатностима,
- Закон о социјалној заштити,
- Закон о спорту,
- Закон о јавним набавкама,
- Упутство о објави основних елемената уговора и измјена уговора,
- Закон о порезу на доходак,
- Закон о доприносима,
- Закон о раду,
- Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске,
- Појединачни колективни уговор за запослене у Административној служби општине Источно Ново Сарајево,
- Упутство о примјени МРС-ЈС 23 - Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси),
- Одлука Скупштине општине о оснивању Предшколске установе „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Источно Ново Сарајево (у даљем тексту: Општина) заузима површину од 38 км². Према резултатима пописа из 2013. године на подручју Општине живи 11.477 становника у шест мјесних заједница.

Општина остварује своје надлежности у складу са Уставом, Статутом, Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 97/16 и 36/19) и другим важећим прописима, којима су дефинисана подручја одговорности, надлежности органа и начин финансирања. У току је израда Стратегије развоја Општине за период од 2019-2024. године.

Органи Општине су Скупштина општине и начелник. Скупштина општине, коју чини 19 одборника, је орган одлучивања и креирања политика Општине. Начелник је носилац извршне власти, руководи радом Општинске управе и одговоран је за њен рад.

Према Одлуци Владе Републике Српске о степену развијености јединица локалне самоуправе у Републици Српској за 2018. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 93/17), Општина је сврстана у развијене јединице локалне самоуправе Републике Српске.

Средства за рад Општине у 2018. години обезбијеђена су из пореских и непореских прихода, грантова, трансфера између буџетских корисника и примитака од нефинансијске имовине, примитака од задуживања и осталих примитака.

Консолидовани финансијски извјештај Општине чине финансијски извјештаји Општинске управе и нижих буџетских корисника: Јавних установа (у даљем тексту: ЈУ) „Центар за социјални рад“, „Културни центар“ и Спортско-рекреативни центар „Славија“.

Општина послује у систему трезорског пословања (СОФИ) и у Главној књизи трезора Општине евидентирани су финансијске трансакције Општинске управе и нижих буџетских корисника, као потрошачких јединица, на фондовима: 01 (буџет у ужем смислу), 03 (фонд грантова) и 05 (фонд за посебне пројекте).

На достављени Нацрт извјештаја није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је у току 2017. године провјеру статуса спровођења препорука датих у Извјештају о ревизији Консолидованих финансијских извјештаја за кориснике буџета Општине за 2014. годину. Према Извјештају о провођењу препорука (ИП011-17 од 14.08.2017. године) Општина је од укупно шеснаест датих препорука провела девет, дјелимично провела пет препорука, док двије препоруке није провела.

Приликом провјере статуса непроведених и дјелимично проведених препорука, у току ове ревизије, утврђено је да нису у потпуности проведене препоруке које се односе на: признавање, вредновање и објелодањивање средстава, обавеза и потенцијалних обавеза (тачке 6.3.1., 6.3.2. и 6.6. извјештаја), прихода и расхода (тачке 6.1.1. и 6.1.2. извјештаја); сачињавање Напомена уз финансијске извјештаје

у складу са МРС-ЈС и МСФИ (тачка 6.7. извјештаја); сачињавање Консолидованог финансијског извјештаја (тачка 6. извјештаја) у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике ("Службени гласник Републике Српске", бр. 115/17 и 118/18), те успостављање система интерних контрола са општеприхваћеним стандардима и смјерницама интерне контроле (тачка 3. извјештаја).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Унутрашња организација, распоред послова, одговорности и овлашћења, те друга питања од значаја за рад Општинске управе, дефинисани су Статутом и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе из 2014. године са осам измјена. Поменути правилником је систематизовано 69 радних мјеста са 101 извршиоцем (без функционера).

На дан 31.12.2018. године у Општинској управи било је 78 запослених (70 на неодређено вријеме, пет на одређено-приправници и три функционера) и три волонтера. Током 2018. године број запослених је смањен за два лица, а извршен је пријем пет приправника, по основу Уговора о финансирању нето плате приправника закљученог са ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске. У ЈУ Центар за социјални рад на дан 31.12.2018. године било је седам запослених, у ЈУ „Културни центар“ 12 и ЈУ СРЦ „Славија“ 10 запослених.

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2018. године није у потпуности проведен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16), јер: за мјенице и гаранције нису сачињене пописне листе (члан 17. став 4); извјештај Централне пописне комисије и појединачних пописних комисија, као и извјештаји о попису нижих буџетских корисника не садрже у потпуности све податке прописане чланом 20. став (1); у ЈУ „Културни центар“ директор је сачинио извјештај о попису имовине и обавеза, што није у складу са чланом 18. став (1) тачка 8), док комисије за попис основних средстава, обавеза и потраживања и ситног алата и инвентара нису благовремено сачиниле записнике сходно члану 20. став (2) правилника.

Основ за обрачун плата и накнада запослених у Општинској управи је Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 20/17 и 85/18), Појединачни колективни уговор за запослене у Административној служби Општине („Службене новине Града Источно Сарајево“, бр. 26/08 и 22/09) и Правилник о платама и накнадама запослених радника у општинској управи Општине („Службене новине Града Источно Сарајево“, бр. 22/14, 5/15, 13/15, 14/15, 1/16, 15/16, 18/16, 20/16 и 27/16). Појединачни колективни уговор за запослене у Административној служби Општине и Правилник о платама и накнадама запослених радника у Општинској управи нису били усаглашени са појединим одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске и његовим измјенама, што је у току ревизије отклоњено, закључивањем новог Колективног уговора за запослене у Општинској управи и Правилника о платама и накнадама запослених у складу са Посебним колективним уговором за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима је донесен 06.12.2016. године у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16). Успостављање система финансијског управљања и контроле је у почетној

фази. Начелник је именовано лице задужено за финансијско управљање и контролу, које је сачинило полугодишњи извјештај, али није сачинило годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле. Нису сачињене Изјаве о достигнутом степену развоја система интерних финансијских контрола за 2018. годину и Изјава о планираним мјерама за успостављање недостигнутог нивоа развоја система интерних финансијских контрола за 2019. годину, што није у складу са чланом 4. Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 112/17).

Општина није уредила систем интерних контрола у дијелу одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17), јер није:

- донијела акт о управљању ризицима којим се уређују организациони циљеви и задаци, процјена ризика и управљање ризицима (члан 8. став (2) закона);
- идентификовала и процијенила ризике (није успоставила регистар ризика), те израдила стратегију управљања ризицима (тачка 22. подтачка 6 упутства);
- дефинисала кључне пословне процесе и успоставила књигу пословних процеса (тачка 22. подтачке 3, 4 и 5 упутства);
- извршила анализу постојећих и на основу тога донијела нова правила и процедуре имајући у виду да је у протеклом периоду, дошло до значајних измјена у законској и подзаконској регулативи из различитих области.

Сходно наведеном, као и у даљем дијелу извјештаја, успостављени систем интерних контрола није у свим сегментима функционисао на начин да је у потпуности обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се:

- **попис имовине и обавеза врши у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза;**
- **преиспитају постојећа интерна акта и проведу друге активности у складу са дијелом одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске.**

Препоручује се директорима Јавних установа: „Центар за социјални рад“, „Културни центар“ и Спортско-рекреативни центар „Славија“ да обезбиједи да се попис имовине и обавеза врши у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза.

4. Набавке

Планом јавних набавки и допунама плана за 2018. годину, у Општини је планирано укупно 109 поступака јавних набавки укупне вриједности од 9.831.180 КМ (без урачунатог пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ) и то за: робе (176.687 КМ), услуге (1.993.758 КМ) и радове (7.660.735 КМ). Планирано је провођење једног преговарачког поступка без објаве обавјештења (40.000 КМ), 12 отворених поступака (9.054.726 КМ), девет конкурентских захтјева за достављање понуда (360.000 КМ), 85 директних споразума (369.615 КМ) и два конкурса за израду идејног рјешења (6.839 КМ).

Вриједност уговорених набавки у ревидираној години износи 9.095.370 КМ односно 93% у односу на планирану вриједност, док вриједност реализованих набавки износи 2.013.209 КМ односно 20% у односу на планирану вриједност. Уговорене набавке које нису реализоване односе се на изградњу: Трга Републике Србије, позоришта, улице у пословној зони, спортске дворане и Дечанске улице. Према извјештају о реализацији плана набавки, у току године проведено је 64 поступка јавних набавки и то: 12 отворених поступака (8.563.534 КМ), осам конкурентских захтјева за достављање понуда (306.473 КМ), један конкурентски захтјев за достављање понуда по оквирном споразуму (12.000 КМ) и 43 директна споразума (213.363 КМ).

Ревидиране су набавке у укупној вриједности од 8.459.092 КМ, што чини 93% вриједности уговорених набавки, и то: осам отворених поступака укупне вриједности 8.260.208 КМ (изградња Трга Републике Србије; изградња Дечанске улице; изградња улице у пословној зони; изградња спортске дворане; изградња позоришта; одржавање локалних путева; реконструкција саобраћајнице Вука Караџића и набавка горива), три конкурентска захтјева за достављање понуда укупне вриједности 133.429 КМ (изградња локалног пута за Сушицу; одржавање јавне расвјете за 2018. годину и набавка опреме за дјечија игралишта) и 11 директних споразума укупне вриједности 65.455 КМ (набавка украсних свјетилки; изградња уличне расвјете у Тилави крак према цркви; изградња уличне расвјете крак Улице Цара Душана; изградња јавне расвјете Хиландарска блок 2; насыпање земљаних путева; постављање паркинг система-рампе; израда главног пројекта реконструкције културног центра-позориште; пружање консултантских услуга; реконструкција уличне расвјете у Улици Карађорђевој; радови на доводу и инсталацији електричне енергије у зимском маркету и замјена свјетилки у Улици Цара Лазара).

Ревизијом је утврђено да план јавних набавки за 2018. годину није објављен на веб страници Општине, нису објављене одлуке о избору најповољнијих понуђача и основни елементи закључених уговора за све проведене поступке набавки (члан 17. став (2), 70. став (6) и 75. став (2) Закона о јавним набавкама („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 39/14); вршено је цијепање набавки по директним споразумима у најмањем износу од 53.524 КМ (члан 14. ст. (1) и (4), 15. став (6) и 87), а нису проведени поступци јавних набавки у најмањем износу од 56.700 КМ (члан 3, 6, 15. став (6) и 87. закона). Осим наведеног, нису утврђене друге материјално значајне неусклађености са поменутиим законом.

Препоручује се Начелнику да обезбједи да се јавне набавке роба, услуга и радова проводе у складу са одредбама Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина општине Источно Ново Сарајево је 29.12.2017. године донијела Одлуку о усвајању буџета општине Источно Ново Сарајево за 2018. годину у износу од 10.051.738 КМ и Одлуку о извршењу буџета општине Источно Ново Сарајево за 2018. годину, а 27.07.2018. године донијела Одлуку о усвајању Ребаланса буџета општине Источно Ново Сарајево за 2018. годину у износу од 15.039.719 КМ и Одлуку о извршењу ребаланса буџета општине Источно Ново Сарајево за 2018. годину, што је за 50% више у односу на првобитни буџет.

Ребалансом буџета планирани су: порески приходи (2.711.825 КМ), непорески приходи (4.715.394 КМ), грантови (400.000 КМ), трансфери између различитих нивоа власти (160.000 КМ), примици за нефинансијску имовину (2.000.000 КМ), примици од домаћег задуживања (5.000.000 КМ) и остали примици (52.500 КМ).

Ребалансом буџета одобрени су: расходи за лична примања (2.408.755 КМ), расходи по основу коришћења роба и услуга (1.597.730 КМ), расходи финансирања и други финансијски трошкови (274.000 КМ), субвенције (250.000 КМ), грантови (1.457.000 КМ), дознаке не име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (668.200 КМ), расходи по судским рјешењима (90.000 КМ), трансфери између различитих нивоа власти (1.413 КМ), буџетска резерва (60.000 КМ), издаци за нефинансијску имовину (4.239.530 КМ), издаци за отплату дугова (3.212.500 КМ) и остали издаци (780.591 КМ).

Општина је планирала и одобрила ребалансом буџета средства Предшколској установи „Патријарх Павле“ на позицији грантова умјесто на позицији трансфера између различитих јединица власти, јер није проведена Одлука Скупштине општине о оснивању Предшколске установе „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 22/16 - тачка 6. извјештаја).

Општина је сачинила Дугорочни план за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода у износу од 1.785.291 КМ, на који је Фискални савјет Републике Српске дао позитивно мишљење, а исти је сходно члану 9. став (6) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 62/18) требало да усвоји Скупштина општине, што није учињено.

Након усвајања ребаланса буџета проведено је 19 реалокација у укупном износу од 261.907 КМ, од чега је највећи дио у оквиру потрошачких јединица.

6. Финансијски извјештаји

Општина је сачинила Консолидовани финансијски извјештај за кориснике буџета Општине Источно Ново Сарајево и обрасце финансијског извјештаја са Напоменама доставила Министарству финансија Републике Српске у року предвиђеном чланом 56. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 12/12, 52/14, 103/15 и 15/16).

Општина није извршила консолидацију при сачињавању Консолидованог финансијског извјештаја за 2018. годину како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, јер није извршила укључивање ентитета под контролом (КП Рад а.д., КП “Водовод и канализација” а.д., КП “Топлане” и Предузеће за погребну дјелатност “Свети Марко” а.д.), додавањем нето имовине/капитала из њихових биланса стања у Консолидовани биланс стања.

Такође, у Консолидовани финансијски извјештај Општине нису обухваћене пословне трансакције Предшколске установе „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево како је прописано МРС-ЈС 35 – Консолидовани финансијски извјештаји, што није у складу са чланом 122. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Чланом 8. Одлуке Скупштине општине о оснивању Предшколске установе „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево дефинисано је да се финансијске трансакције Предшколске установе обављају преко јединственог рачуна трезора Општине у складу са трезорским начином пословања. У ревидираној години, Предшколска установа није успоставила пословање у складу са поменутом Одлуком и финансијске извјештаје је сачинила примјењујући Правилник о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва,

задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 63/16).

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се:

- **Консолидовани финансијски извјештај Општине сачињава у складу са чланом 122. и 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;**
- **финансијске трансакције Предшколске установе „Патријарх Павле“ обављају преко јединственог рачуна трезора Општине у складу са чланом 8. Одлуке о оснивању Предшколске установе „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево.**

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за период 01.01-31.12.2018. године исказано је у обрасцу ПИБ (Периодични извјештај о извршењу буџета) и обрасцу ПИФ (Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима).

Укупни приходи и примици на фонду 01 исказани су у износу од 16.047.548 КМ (што је за 7% више у односу на ребаланс буџета), док су укупни расходи и издаци исказани у износу од 13.355.369 КМ (што је за 11% ниже у односу на ребаланс буџета).

Скупштина Општине је на сједници одржаној 30.05.2019. године донијела Одлуку о усвајању Извјештаја о извршењу ребаланса буџета Општине за 2018. годину.

За одступања на појединим позицијама на којима је извршење веће у односу на износ који је одобрен ребалансом буџета извршене су реалокације (тачка 6.1.2.2. извјештаја).

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици Општине исказани су у износу од 16.593.025 КМ и то на: фонду 01 (16.047.548 КМ), фонду 03 (543.951 КМ) и фонду 05 (1.526 КМ).

Укупни приходи исказани су у износу од 9.321.782 КМ, од чега на: фонду 01 (8.776.305 КМ), фонду 03 (543.951 КМ) и фонду 05 (1.526 КМ).

Приходи на фонду 01 односе се на: пореске приходе, непореске приходе, грантове и трансфере између различитих јединица власти.

Порески приходи исказани су у износу од 2.820.698 КМ и виши су за 4% у односу на ребаланс буџета, а највећим дијелом се односе на: индиректне порезе прикупљене од Управе за индиректно опорезивање БиХ (1.660.637 КМ), порезе на лична примања и приходе од самосталне дјелатности (817.002 КМ), порезе на имовину (337.292 КМ), порез на промет производа и услуга (1.640 КМ) и остале пореске приходе (4.080 КМ).

Непорески приходи исказани су у износу од 3.706.935 КМ и нижи су за 21% у односу на ребаланс буџета, а односе се на: приходе од закупа и ренте (1.688.033 КМ), накнаде, таксе и приходе од пружања јавних услуга (1.776.476 КМ), новчане казне (7.297 КМ), приходе од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција са другим јединицама власти (191.000 КМ) и остале непореске приходе (44.129 КМ).

Приходи од закупа и ренте односе се на приходе од давања у закуп објеката (59.776 КМ) и земљишне ренте (1.628.257 КМ).

Накнаде, таксе и приходи од пружања јавних услуга односе се на: административне накнаде и таксе (114.495 КМ), комуналне накнаде и таксе (187.202 КМ), накнаде по разним основама (1.319.878 КМ) и приходе од пружања јавних услуга (154.901 КМ).

Комуналне таксе и накнаде односе се на комуналне таксе: на фирму (106.159 КМ), за коришћење рекламних паноа (58.912 КМ) и за коришћење простора за паркирање (22.131 КМ). Одлуком о комуналним таксама из 2012. године (измјене из 2013. године) на подручју Града Источно Сарајево, дефинисана је расподјела средстава по којој 85% наплаћене таксе припада Граду, а 15% општинама у саставу Града (укупно наплаћена комунална такса за истицање фирме за Општину у 2018. години износи 451.246 КМ). Одлуком о комуналним накнадама на подручју Града Источно Сарајево из 2012. године (и измјенама из 2013, 2015. и 2018. године) на подручју Града Источно Сарајево, дефинисана је расподјела средстава по којој 85% наплаћене комуналне накнаде припада Граду, а 15% општинама у саставу Града (укупно наплаћена накнада према евиденцијама Пореске управе Републике Српске за Општину у 2018. години износи 114.472 КМ).

Накнаде по разним основама односе се на накнаде за: уређење грађевинског земљишта (1.180.162 КМ), коришћење грађевинског земљишта (38.011 КМ), промјену намјене пољопривредног земљишта (16.245 КМ); коришћење шума и шумског земљишта (7.096 КМ), воде (60.509 КМ) и остале накнаде (17.855 КМ).

Евидентирање издавања фактура и наплата потраживања за закуп објеката, рекламних паноа и земљишта није евидентирано на обрачунској основи, што није у складу са чланом 71. и 72. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, те су непорески приходи прецијењени најмање за 48.290 КМ, а приходи обрачунског карактера потцијењени за исти износ.

Скупштина општине је у 2018. години донијела Програм утрошка средстава за воде и План утрошка намјенских средстава од накнаде по основу продаје дрвних сортимената, уз претходно прибављене сагласности надлежних министарстава. Закључком Скупштине општине усвојени су и прихваћени извјештаји о реализацији поменутих програма и планова. Општина није доставила Извјештај о утрошку средстава прикупљених од посебних водних накнада за 2018. годину Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, што није у складу са чланом 195. став (4) Закона о водама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 50/06, 92/09, 121/12 и 74/17).

Приходи од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција са другим јединицама власти су исказани у укупном износу од 191.000 КМ, а односе се на емисиону премију и прецијењени су због погрешне класификације, а потцијењене су дугорочне обавезе по основу хартија од вриједности и примици од издавања обвезница, што није у складу са чланом 73. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, бр. 98/16, 115/17 и 118/18) и чланом 101. став (3), 109. став (2) и 112. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Тиме је прецијењен финансијски резултат текуће године.

Грантови су исказани у износу од 73.044 КМ и нижи су за 82% у односу на ребаланс буџета, а највећим дијелом се односе на грант од Града Источно Сарајево по пројекту изградње Источног Сарајева.

Трансфери између различитих јединица власти су исказани на: фонду 01 у износу од 2.175.628 КМ, фонду 03 у износу од 543.951 КМ и фонду 05 у износу од 1.526 КМ.

Трансфери између различитих јединица власти на фонду 01 су планирани ребалансом буџета у износу од 160.000 КМ, а исказани су у износу од 2.175.628 КМ, а односе се највећим дијелом на дозначена средства од: Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске на име социјалне заштите (160.429 КМ) и Министарства финансија за завршетак радова на изградњи позоришта у Источном Новом Сарајеву (2.000.000 КМ) у складу са Одлуком Владе Републике Српске о измјенама Одлуке о одређивању приоритетних пројеката из програма јавних инвестиција Републике Српске за финансирање из буџета у 2018. години („Службени гласник Републике Српске”, бр. 74/18, 76/18, 84/18, 102/18, 111/18 и 123/18 и 11/19).

Трансфери између различитих јединица власти на фонду 03 односе се на изградњу Трга Републике Србије у Источном Новом Сарајеву, а на основу Одлуке о прихватању донаторских средстава Владе Републике Србије од 28.09.2017. године, Одлуке Владе Републике Српске о одобравању финансирања из донаторских средстава од 09.11.2017. године и Споразума о финансирању пројекта донаторским средствима у оквиру механизма сарадње по споразуму о успостављању специјалних паралелних односа између Републике Српске и Републике Србије који је закључен између Владе Републике Српске - Министарства финансија и Општине од 22.11.2017. године.

Примици на фонду 01 су исказани у износу од 7.271.243 КМ, а односе се на примитке за нефинансијску имовину (2.248.394 КМ) од чега се највећи дио односи на продају земљишта, примитке од задуживања (5.000.000 КМ) и остале примитке по основу ПДВ-а (22.849 КМ).

Примици од задуживања односе се на примитке по основу емисије дужничких хартија од вриједности. Општина је у току 2018. године извршила прву емисију дугорочних обвезница, јавном понудом на Бањалучкој берзи (50.000 обвезница номиналне вриједности од 100 КМ по обвезници), укупне номиналне вриједности емисије од 5.000.000 КМ. Пренос средстава на рачун Општине по основу прве емисије обвезница извршен је 04.12.2018. године (тачка 6.3.2.1. извјештаја).

Примици по основу аванса потцијењени су у износу од 21.703 КМ јер Општина није евидентирала импутиране примитке по основу затворених аванса у земљи датих у претходној години, што није у складу са чланом 79. и 114. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се:

- **евидентирање издатих фактура и наплата потраживања од закупа рекламних паноа и земљишта врши на обрачунском основу у складу са чланом 71. и 72. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;**
- **дугорочне обавезе по основу хартија од вриједности, примитки од издавања обвезница и импутирани примитки по основу затворених аванса датих у претходној години евидентирају у складу са чланом 79, 101. став (3), 109. став (2), 112. и 114. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.**

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци су исказани у укупном износу од 13.900.846 KM и то на: фонду 01 у износу од 13.355.369 KM, фонду 03 у износу од 543.951 KM и фонду 05 у износу од 1.526 KM.

Расходи и издаци на фонду 01 односе се на текуће расходе осим расхода обрачунског карактера (6.267.321 KM), трансфере између различитих јединица власти (1.413 KM) и издатке (7.086.635 KM).

6.1.2.1. Расходи за лична примања запослених

Расходи за лична примања запослених су исказани у износу од 2.362.615 KM и нижи су за 2% у односу на ребаланс буџета, а односе се на расходе за: бруто плате (2.078.814 KM), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених (267.999 KM), накнаде плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (1.390 KM) и отпремнине и једнократне помоћи (14.412 KM). Исти су прецијењени због погрешне класификације за 58.857 KM јер су прецијењени расходи за бруто плате у износу од 61.882 KM, а потцијењени расходи за накнаде плата за вријеме боловања и породилског одсуства у износу од 3.025 KM, што није у складу са чланом 91. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Расходи за бруто плате запослених односе се на: расходе за основну плату након опорезивања (1.209.326 KM), накнаде плата за вријеме боловања до 30 дана (3.025 KM) и преко 30 дана (4.519 KM), накнаде плата за породилско одсуство (6.863 KM), расходе за увећање основне плате по основу радног стажа (70.284 KM) и порез и збирне доприносе на плате (784.797 KM).

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада односе се на расходе за накнаде за: превоз на посао и са посла (20.678 KM), топли оброк (119.578 KM), регрес (24.600 KM), зимницу (300 KM), огрев (45 KM), јубиларне награде (4.361 KM), дневнице за службена путовања у земљи и иностранству (3.517 KM) и порез и збирне доприносе на накнаде (94.920 KM).

У 2018. години доношењем Закона о измјенама и допунама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске”, број 66/18) и Посебног колективног уговора о измјенама и допунама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске”, бр. 20/17 и 85/18), измијењен је начин уговарања плата између послодавца и запосленог, повећан је основни лични одбитак, уведен нови модел обрачуна плата и извршен прерачун коефицијената у којима је садржан и порез на лична примања. Општина је извршила обрачун и исплату плата у складу са новим законским прописима.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се евидентирање расхода за лична примања врши у складу са чланом 91. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.2.2. Расходи по основу коришћења роба и услуга

Расходи по основу коришћења роба и услуга су исказани у износу од 1.614.262 KM и виши су за 1% у односу на ребаланс буџета. Прекорачења појединих буџетских позиција од 5-52% су покривена реалокацијама по одлукама начелника са издатака за изградњу и прибављање зграда и објеката.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга исказани су у износу од 232.142 КМ, а односе се највећим дијелом на расходе по основу: утрошка електричне енергије (146.938 КМ), комуналних услуга (44.205 КМ) и комуникационих услуга (40.718 КМ).

Расходи за режијски материјал исказани су у износу од 22.803 КМ, а односе се највећим дијелом на расходе за: компјутерски материјал (1.396 КМ), канцеларијски материјал (17.913 КМ) и остали материјал за одржавање чистоће (2.805 КМ).

Расходи за текуће одржавање исказани су у износу од 282.435 КМ, а односе се на расходе текућег одржавања: зграда (12.778 КМ), објекта друмског саобраћаја (207.764 КМ), спортско-рекреативних терена и зелених површина (3.546 КМ), осталих грађевинских објеката (47.789 КМ), превозних средстава (5.373 КМ) и опреме (5.185 КМ).

Општина је донијела Стратегију развоја локалних путева и улица за период 2018-2022. године и Одлуку о разврставању локалних путева и улица у насељу на подручју општине сходно члану 10. став (4) и 13. став (4) Закона о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“, број 89/13).

Расходи по основу путовања и смјештаја исказани су у износу од 28.168 КМ, а односе се на расходе по основу: путовања и смјештаја (1.548 КМ), утрошка бензина (1.107 КМ) и нафте и нафтних деривата (25.513 КМ).

Расходи за стручне услуге исказани су у износу од 170.998 КМ, а односе се на расходе за услуге: финансијског посредовања (28.317 КМ), осигурања (5.648 КМ), информисања и медија (49.966 КМ), правне и административне услуге (21.747 КМ), процјене и вјештачења (3.860 КМ), компјутерске услуге (19.974 КМ) и остале стручне услуге (41.534 КМ). Расходи за стручне услуге су прецијењени у најмањем износу од 30.357 КМ по основу евидентирања израде шумско-привредне основе за шуме у приватној својини (16.434 КМ) и регулационих планова (13.923 КМ), а нематеријална произведена имовина и издаци за нематеријалну произведену имовину су потцијењени за исти износ, што није у складу са чланом 24, 92. и 105. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. Сходно томе, потцијењен је финансијски резултат текуће године.

Расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине исказани су у износу од 297.474 КМ, а односе се на расходе за услуге: чишћења јавних површина (95.053 КМ), зимске службе (60.909 КМ), утрошка електричне расвјете на јавним површинама (132.333 КМ) и остале услуге одржавања јавних површина (9.179 КМ). Расходи за услуге зимске службе односе се на расходе по уговору и факури КП „Рад“ а. д. Источно Сарајево за зимско одржавање путева на подручју Општине у износу од 28.909 КМ и на субвенције одобрене КП „РАД“ а.д. Источно Сарајево за зимско одржавање путева у износу од 30.000 КМ. Због наведеног, расходи за услуге одржавања јавних површина су прецијењени за 30.000 КМ, а субвенције потцијењене за исти износ, што није у складу са чланом 92. и 94. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике (тачка 6.1.2.4. извјештаја).

Остали неklasификовани расходи исказани су у износу од 579.682 КМ, а односе се на расходе: за стручно усавршавање запослених (2.645 КМ), за бруто накнаде за рад ван радног односа (325.363 КМ), по основу репрезентације (168.688 КМ), по основу пореза, доприноса и непореских накнада на терет послодавца (2.708 КМ) и остале непоменуте расходе (80.278 КМ).

Расходи за бруто накнаде за рад ван радног односа односе се на бруто накнаде: члановима комисија и радних група (33.807 КМ), скупштинским посланицима и одборницима (173.570 КМ), по уговору о дјелу (83.210 КМ) и по уговору о привременим и повременим пословима (34.776 КМ).

Расходи по основу репрезентације односе се на расходе по основу: репрезентације у земљи (8.763 КМ), организације пријема, манифестација и слично (142.023 КМ), поклона (10.288 КМ) и осталих расхода (7.614 КМ). Правилником о коришћењу средстава репрезентације („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 27/16), дефинисана су права коришћења средстава за интерну и екстерну репрезентацију.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се расходи за услуге одржавања јавних површина, расходи за стручне услуге, издаци за нематеријалну произведену имовину и нематеријална произведена имовина евидентирају у складу са чланом 24, 92, 94. и 105. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.2.3. Расходи финансирања и други финансијски трошкови

Расходи финансирања и други финансијски трошкови исказани су у износу од 190.536 КМ, а односе се на расходе по основу камата на зајмове примљене од банака (139.717 КМ) и затезних камата (50.819 КМ). По налазу ревизије, исти су потцијењени у најмањем износу од 39.613 КМ (по основу мање исказаних расхода по основу камата по кредитима од NLB Bank а.д. Бања Лука и Sberbank а.д. Бања Лука 10.208 КМ, трошкова сервисирања зајмова по поменутиим кредитима 29.385 КМ и расхода за затезне камате 20 КМ), Сходно томе, потцијењен је финансијски резултат текуће године, а прецијењени су издаци за отплату главнице примљених зајмова у земљи (тачка 6.1.2.6. извјештаја).

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се расходи финансирања и други финансијски трошкови и издаци за отплату главнице примљених зајмова у земљи евидентирају у складу са чланом 93. и 116. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.2.4. Субвенције, грантови и дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова

Субвенције су исказане у износу од 248.514 КМ, а односе се на субвенције јавним нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства и субвенције нефинансијским субјектима у осталим областима.

Субвенције јавним нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства су исказане у износу од 168.050 КМ, а односе се на подстицаје који су исплаћени по програмима донесеним од стране Скупштине општине. По налазу ревизије, субвенције су потцијењене за 30.000 КМ по основу погрешног исказивања дате субвенције КП „Рад“ а.д. Источно Сарајево на расходима за услуге одржавања јавних површина (тачка 6.1.2.2. извјештаја).

Субвенције нефинансијским субјектима у осталим областима су исказане у износу од 80.464 КМ, а односе се на субвенције: јавним предузећима (37.990 КМ), за подршку запошљавању (40.975 КМ) и предузетницима (1.500 КМ). Субвенције јавним предузећима су додијелене: КП за погребну дјелатност „Свети Марко“ Источно Сарајево (8.591 КМ), КП „Водовод и канализација“ а.д. Источно Сарајево (10.000 КМ), КП „Рад“ а.д. Источно Сарајево (8.000 КМ), „N Trade“ Источно Сарајево (6.399 КМ) и Олимпијски центар „Јахорина“ Источно Сарајево (5.000 КМ).

Грантови су исказани у износу од 1.131.743 КМ, а односе се на текуће грантове (1.000.020 КМ) и капиталне грантове (131.723 КМ). Текући грантови се највећим дијелом односе на средства одобрена: хуманитарним организацијама (165.511 КМ), организацијама из области здравствене заштите (47.509 КМ), спортским и омладинским организацијама (487.745 КМ), политичким организацијама (36.604 КМ), организацијама из области образовања, науке и културе (262.151 КМ) и за остале културне и научне манифестације (70.793 КМ). Капитални грантови се највећим дијелом односе на средства одобрена етничким и вјерским организацијама и удружењима за изградњу и реконструкцију вјерских објеката. Приликом додјеле средстава гранта организацијама и удружењима у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација и етничким и вјерским организацијама и удружењима, одобравање средстава је вршено на основу појединачних захтјева и одлука начелника и није вршено јавно оглашавање. У појединим случајевима корисници средстава гранта нису достављали извјештаје о реализацији пројеката и нису донесена интерна акта којим би се дефинисала правила и критеријуми за распоdjелу грантова.

Препоручује се Начелнику да обезбједи да се дефинишу правила и критеријуми за распоdjелу средстава гранта организацијама и удружењима у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација и етничким и вјерским организацијама и удружењима, како би се осигурала једнакост и транспарентност приликом распоdjеле јавних средстава и праћење постигнутих ефеката.

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова исказане су у износу од 705.551 КМ и више су за 6% у односу на ребаланс буџета, а прекорачење је покривено са буџетске резерве. Односе се на дознаке грађанима у износу од 618.800 КМ и дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите у износу од 86.751 КМ. Дознаке грађанима се односе на дознаке за: сталну новчану помоћ која се исплаћује штићеницима установа социјалне заштите (8.663 КМ), додатак за помоћ и његу другог лица (286.674 КМ), једнократну новчану помоћ (1.500 КМ), остале дознаке (7.731 КМ), помоћи инвалидима (10.200 КМ), помоћи породицама палих бораца, ратних војних инвалида и цивилних жртава рата (29.300 КМ), помоћи ученицима, студентима и појединцима у области науке и културе (57.150 КМ), помоћи породици, дјеци и младима (45.602 КМ) и остале текуће дознаке грађанима (171.980 КМ). Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите се односе на дознаке које се исплаћују од стране установа социјалне заштите.

6.1.2.5. Трансфери између различитих јединица власти

Трансфери између различитих јединица власти су исказани у износу од 1.413 КМ, а односе се на трансфере фондовима обавезног социјалног осигурања.

6.1.2.6. Издаци

Издаци на фонду 01 су исказани у износу од 7.086.635 КМ, а односе се на издатке за нефинансијску имовину, издатке за отплату дугова и остале издатке.

Издаци за нефинансијску имовину исказани су у износу од 3.300.543 КМ, а односе се на издатке за: произведену сталну имовину (3.269.842 КМ), драгоцјености (6.669 КМ), непроизведену сталну имовину (11.580 КМ) и залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и слично (12.452 КМ).

Издаци за произведену сталну имовину се односе на издатке за: изградњу и прибављање зграда и објеката (3.087.665 КМ), инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката (154.307 КМ), набавку постројења и

опреме (20.878 KM) и биолошку имовину (6.991 KM). По налазу ревизије, издаци за произведену сталну имовину су потцијењени у најмањем износу од 51.040 KM јер су потцијењени издаци за нематеријалну произведену имовину за 80.901 KM, а прецијењени издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката за 29.861 KM.

Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката највећим дијелом се односе на издатке за: изградњу позоришта у Источном Новом Сарајеву (721.759 KM), доградњу објекта ЈЗУ Дома здравља Источно Ново Сарајево (467.370 KM), реконструкцију и санацију спортско-пословног објекта (103.244 KM), изградњу путева и реконструкцију саобраћајница (434.443 KM), уличну расвјету (26.393 KM), радове на канализационој мрежи (51.166 KM) и изградњу спортско-рекреативних терена, уређење зелених површина, паркова и тргова (1.232.205 KM). Издаци за изградњу и прибављање спортско-рекреативних терена, уређених зелених површина, паркова и тргова се односе на издатке за изградњу по уговорима о опремању неизграђеног и неопремљеног градског грађевинског земљишта властитим средствима инвеститора, а евидентирани су према Инструкцији Министарства финансија од 22.01.2015. године.

Издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката највећим дијелом се односе на издатке за адаптацију просторија у Средњој школи „28. јуни“ Источно Сарајево (76.500 KM) и за реконструкцију уличне расвјете у Улици Војводе Радомира Путника (69.294 KM).

Издаци за отплату дугова исказани су у износу од 3.013.472 KM, а односе се на издатке за пријевремену отплату главнице примљених зајмова у земљи по основу дугорочних кредита код NLB Bank а.д. Бања Лука (1.392.424 KM) и Sberbank а.д. Бања Лука (1.621.048 KM). По налазу ревизије, издаци за отплату дугова су прецијењени у износу од 39.613 KM, а потцијењени расходи финансирања и други финансијски трошкови (тачка 6.1.2.3. извјештаја).

Остали издаци исказани су у износу од 772.620 KM, а односе се на издатке по основу разлике излазног и улазног ПДВ-а (29.912 KM), издатке у земљи за отплату неизмирених обавеза из ранијих година у складу са Дугорочним планом за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода (735.291 KM), остале издатке у земљи (1.495 KM) и остале издатке из трансакција са другим јединицама власти (5.922 KM).

По налазу ревизије, остали издаци у земљи су потцијењени за 15.191 KM по основу неисказаних осталих издатака по основу датих аванса који се затварају у сљедећој години, што није у складу са чланом 79. и 104. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Такође, остали издаци из трансакција са другим јединицама власти су потцијењени за 23.052 KM због неисказивања издатака након измирења обавеза по основу накнаде плата за вријеме боловања и породилског одсуства, што није у складу са чланом 80. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Издаци исказани на фонду 03 исказани су у износу од 543.951 KM, а односе се на издатке за изградњу Трга Републике Србије у Источном Новом Сарајеву.

Издаци исказани на фонду 05 исказани су у износу од 1.526 KM, а односе се на издатке по Пројекту за енергетску ефикасност објекта Средње школе „28. јуни“ у Општини.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се евидентирање издатака по основу датих аванса који се затварају у сљедећој години и осталих издатака из трансакција са другим јединицама власти врши у складу са

чланом 79, 80. и 104. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1.3. Буџетски резултат

У обрасцу ПИБ исказан је буџетски суфицит текућег периода у износу од 1.455.422 КМ и представља збир бруто буџетског суфицита (3.053.048 КМ) и нето издатака за нефинансијску имовину који су исказаних у негативном износу 1.597.626 КМ. Исказани бруто буџетски суфицит представља разлику између буџетских прихода (9.321.782 КМ) и буџетских расхода (6.268.734 КМ), а нето издаци за нефинансијску имовину исказани у негативном износу представљају разлику између примитака (2.248.394 КМ) и издатака за нефинансијску имовину (3.846.020 КМ).

По налазу ревизије, буџетски суфицит је више исказан за 276.371 КМ и треба га кориговати по основу више исказаних: расхода за лична примања у износу од 58.857 КМ (тачка 6.1.2.1. извјештаја), расхода по основу коришћења роба и услуга у износу од 24.715 КМ (тачка 6.1.2.2. извјештаја), непореских прихода у износу од 239.290 КМ (тачка 6.1.1. извјештаја), издатака за изградњу и прибављање зграда и објеката у износу од 29.861 КМ и мање исказаних: издатака за нематеријалну произведену имовину у износу од 80.901 КМ (тачка 6.1.2.6. извјештаја), расхода финансирања и других финансијских трошкова у износу од 39.613 КМ (тачка 6.1.2.3. извјештаја) и субвенција у износу од 30.000 КМ (тачка 6.1.2.4. извјештаја),

6.1.4. Нето финансирање

Нето финансирање је исказано у износу од 1.236.757 КМ, као разлика нето задуживања 1.986.528 КМ и осталих нето примитака који су исказани у негативном износу од 749.771 КМ. По налазу ревизије, исто је мање исказано за 214.073 КМ (тачке 6.1.1 и 6.1.2.6. извјештаја).

6.1.5. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању је исказана у износу од 2.692.179 КМ, а чине је буџетски суфицит (1.455.422 КМ) и нето финансирање (1.236.757 КМ). По налазу ревизије, иста је више исказана за 62.298 КМ због већ наведених грешака објашњених у претходним тачкама извјештаја.

6.2. Биланс успјеха

6.2.1. Приходи

Приходи су у Билансу успјеха исказани у износу од 12.868.209 КМ, а чине их: порески и непорески приходи, грантови, трансфери између различитих јединица власти (објашњено у тачки 6.1.1. извјештаја) и приходи обрачунског карактера.

Приходи обрачунског карактера исказани су у износу од 3.546.428 КМ, а чине их највећим дијелом приходи од усклађивања вриједности имовине (558.751 КМ), добици од продаје имовине-земљишта (134.644 КМ) и остали приходи обрачунског карактера (2.847.614 КМ).

Приходе од усклађивања вриједности имовине највећим дијелом чине приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине (503.159 КМ) и краткорочних потраживања (51.341 КМ).

Коначно поништавање преосталих ревалоризационих резерви приликом продаје имовине у износу од 383.209 КМ и амортизација ревалоризационих резерви током употребе имовине по основу које су и формиране у износу од 119.950 КМ није вршено у корист финансијског резултата већ у корист прихода од усклађивања

вриједности имовине, што није у складу са чланом 87. став (6) и (7) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Приходи по основу усклађивања краткорочних потраживања су исказани на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2018. године.

Остале приходе обрачунског карактера највећим дијелом чине обрачунати приходи по основу накнаде за уређење грађевинског земљишта и ренте (2.114.857 КМ).

Евидентирање насталих и наплаћених пореских и непореских потраживања и обрачунских прихода из Јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за 2018. годину није извршено у складу са тачком 11. Упутства о примјени МРС-ЈС 23 - Приходи од трансакција које нису трансакције размјене - порези и преноси („Службени гласник Републике Српске“, број 109/16). Погрешно евидентирање је за последицу имало прецијењене приходе обрачунског карактера и потраживања за ненаплаћене порезе у најмањем износу од 353.684 КМ.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се:

- **поништавање преосталих ревалоризационих резерви врши сходно члану 87. став (6) и (7) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;**
- **приходи обрачунског карактера и потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе евидентирају у складу са Упутством о примјени МРС-ЈС 23 - Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси).**

6.2.2. Расходи

Расходи су у Билансу успјеха исказани у износу од 11.072.916 КМ и чине их: текући расходи, трансфери између различитих јединица власти (објашњено у тачки 6.1.2. извјештаја) и расходи обрачунског карактера.

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 4.804.182 КМ, а највећим дијелом се односе на: набавну вриједност реализованих залиха (12.452 КМ), расходе по основу амортизације (1.552.760 КМ), расходе по основу усклађивања вриједности имовине (602.692 КМ), губитке од продаје имовине (2.188.635 КМ) и остале расходе обрачунског карактера (447.021 КМ).

Расходи по основу амортизације се односе на расходе по основу амортизације зграда и грађевинских објеката (1.474.450 КМ), постројења и опреме (52.696 КМ) и биолошке имовине (1.109 КМ). Приликом обрачуна амортизације су примјењиване стопе амортизације у складу са интерним правилником о обрачуна амортизације од 27.02.2018. године, који је донесен сходно члану 5. Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 110/16). Општина није вршила утврђивање ревалоризационе вриједности сталних средстава у употреби, чија је књиговодствена вриједност сведена на нулу, што није у складу са чланом 41. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Расходи од усклађивања вриједности имовине највећим дијелом се односе на корекцију ненаплаћених потраживања старијих од годину дана по основу потраживања од продаје роба и услуга (298.756 КМ) и по основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима (301.668 КМ). По

налазу ревизије, исти су потцијењени за 5.266 KM по основу корекције вриједности потраживања по основу рефундација за накнаду плата из доприноса која нису наплаћена у року од годину дана од Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Препоручује се Начелнику да обезбједи да се врши утврђивање ревалоризационе вриједности сталних средстава у употреби чија је књиговодствена вриједност сведена на нулу у складу са чланом 41. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.2.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха, као разлика прихода у износу од 12.868.209 KM и расхода у износу од 11.072.916 KM исказан је позитиван финансијски резултат у износу од 1.795.293 KM. По налазу ревизије, финансијски резултат текуће године је прецијењен и треба га кориговати најмање за износ од 496.983 KM, по основу више исказаних: непореских прихода за 239.290 KM (тачка 6.1.1. извјештаја), прихода обрачунског карактера за 808.553 KM (тачка 6.2.1. извјештаја), расхода за лична примања за 58.857 KM (тачка 6.1.2.1. извјештаја), расхода по основу коришћења роба и услуга за 24.715 KM (тачка 6.1.2.2. извјештаја), као и мање исказаних: расхода финансирања и других финансијских трошкова за 39.613 KM (тачка 6.1.2.3. извјештаја), субвенција за 30.000 KM (тачка 6.1.2.4. извјештаја), расхода обрачунског карактера за 5.266 KM (тачка 6.2.2. извјештаја) и директних књижења на финансијски резултат у износу од 542.163 KM.

6.3. Биланс стања

6.3.1. Актива

Пословна актива Општине на дан 31.12.2018. године исказана је у износу од 175.801.688 KM бруто вриједности, 15.791.702 KM исправке вриједности и 160.009.986 KM нето вриједности. По налазу ревизије, вриједност пословне активе више је исказана у најмањем износу од 285.463 KM (тачке 6.3.1.1. и 6.3.1.2. извјештаја).

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина је исказана у износу 12.641.912 KM бруто вриједности, 3.132.030 KM исправке вриједности и 9.509.882 KM нето вриједности. Односи се на краткорочну финансијску имовину и разграничења и нефинансијску имовину у текућим средствима.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења нето вриједности 9.478.665 KM односе се на: готовину и готовинске еквиваленте, краткорочна потраживања, краткорочна разграничења и краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 2.225.526 KM, а односе се на средства на рачунима код банака (2.220.618 KM) и у благајни (4.908 KM).

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 8.399.720 KM бруто вриједности, 2.477.523 KM исправке вриједности и 5.922.197 KM нето вриједности. Нето вриједност краткорочна потраживања највећим дијелом се односи на потраживања по основу продаје и извршених услуга (5.174.299 KM), потраживања по другим финансијским основама (27.253 KM) и потраживања за ненаплаћене

порезе, доприносе и непореске приходе која су евидентирана на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима (720.308 КМ).

Потраживања по основу продаје и извршених услуга односе се највећим дијелом на потраживања по основу закупа пословних простора и земљишта (210.880 КМ), потраживања за накнаде за ренту (1.125.017 КМ), уређење грађевинског земљишта (3.428.229 КМ) и за остале накнаде (8.850 КМ). Општина је у складу са чланом 26. и 27. Одлуке о уређењу простора и грађевинском земљишту, закључила уговоре о sukcesивном плаћању накнаде за ренту и уређење градског грађевинског земљишта и дефинисала да су инвеститори дужни прије закључења уговора доставити банкарску гаранцију надлежном општинском одјељењу. Увидом у закључене уговоре о sukcesивном плаћању накнаде за ренту и уређење грађевинског земљишта у 2018. години утврђено је да инвеститори нису у појединим случајевима доставили уговорене банкарске гаранције или друго уговорено обезбјеђење преосталог дуга.

Потраживања по другим финансијским основама односе се на потраживања од фондова обавезног социјалног осигурања. Иста су прецијењена најмање за 5.266 КМ (тачка 6.2.2. извјештаја).

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе исказана су у износу од 3.197.834 КМ бруто вриједности, 2.477.526 КМ исправке вриједности и 720.308 КМ нето вриједности. Исказана потраживања за ненаплаћене порезе, као и приходи обрачунског карактера су више исказани за 353.684 КМ (тачка 6.2.1. извјештаја). Према Извјештају из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима краткорочна потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе чине потраживања за ненаплаћене порезе (261.349 КМ) и за ненаплаћене непореске приходе (104.449 КМ).

У 2018. години вршена је корекција ненаплативих потраживања старијих од годину дана у износу од 2.477.526 КМ, а у највећем износу се односе на ненаплаћена потраживања за: општи порез на промет по општој стопи (592.075 КМ), порез на непокретност (425.781 КМ), порез на лична примања (388.453 КМ) и за комуналне таксе на фирму (490.212 КМ). Евидентирана су на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима Пореске управе Републике Српске, а у складу са Упутством о примјени МРС-ЈС 23 - Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси).

Потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року до годину дана су потцијењена за 104.416 КМ, за колико су прецијењена потраживања за остале порезе за које је продужен рок плаћања (дугорочна потраживања) услед погрешне класификације по рачности, што није у складу са чланом 68. став (5) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Краткорочна разграничења исказана су у износу од 21.113 КМ, а односе се на краткорочно разграничене расходе (15.191 КМ) и остала краткорочна разграничења (5.922 КМ).

Остала краткорочна разграничења односе се на разграничења за накнаду плата за вријеме родитељског одсуства која се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања. Иста су потцијењена за 23.052 КМ с обзиром да нису призната разграничења по основу неизмирених накнада за вријеме боловања (4.519 КМ) и породилског одсуства (18.533 КМ), што није у складу са чланом 80.

став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти су исказана у износу од 1.309.829 КМ, а односе се највећим дијелом на: потраживања по основу трансфера од Министарства финансија Републике Српске за изградњу позоришта (1.278.241 КМ), потраживања за порезе евидентирана на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима (8.845 КМ), потраживања од Министарства здравља Републике Српске (15.089 КМ) и остала потраживања (7.654 КМ).

Нефинансијска имовина у текућим средствима исказана је у износу од 31.217 КМ, а односи се на залихе материјала у магацину, на име добијеног робног кредита од Владе Краљевине Белгије, по основу реализације дијела пројекта водоснабдијевања избјегличког насеља Павловац I и II.

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина исказана је у нето вриједности од 150.500.104 КМ, а односи се на дугорочну финансијску имовину и разграничења и нефинансијску имовину у сталним средствима.

Дугорочна финансијска имовина и разграничења су исказани у вриједности од 23.621.211 КМ, а односе се на дугорочне пласмане и дугорочна потраживања.

Дугорочни пласмани су исказани у износу од 22.427.179 КМ, а односе се на акције и учешће у капиталу (22.414.895 КМ) и дугорочне зајмове (12.284 КМ).

Акције и учешће у капиталу односе се на акције код комуналних предузећа: „Рад“ а. д. Источно Ново Сарајево (169.337 КМ); „Водовод и канализација“ а. д. Источно Ново Сарајево (22.199.758 КМ), „Топлане“ а. д. Источно Ново Сарајево (20.000 КМ) и предузећа за погребну дјелатности „Свети Марко“ а. д. Источно Ново Сарајево (20.000 КМ) и учешћа у капиталу по основу оснивачког улога код Јавних установа: Центар за социјални рад (2.000 КМ), Културни центар (2.000 КМ) и Предшколске установе „Патријарх Павле“ (1.800 КМ) Источно Ново Сарајево.

Дугорочна потраживања су исказана у износу од 1.194.032 КМ, а односе се на потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања и остала дугорочна потраживања.

Потраживања за остале порезе за које је продужен рок плаћања су исказана у износу од 253.812 КМ и иста су прецијењена за 104.416 КМ (тачка 6.3.1.1. извјештаја).

Остала дугорочна потраживања су исказана у износу од 940.222 КМ, а односе се на потраживања по основу уговора о сукцесивном плаћању накнаде за ренту и накнаде за уређење градског грађевинског земљишта. Иста су прецијењена за 352.234 КМ за колико су потцијењена краткорочна потраживања, јер финансијска имовина није правилно подијељена по рочности, што није у складу са чланом 62. став (3) и 68. став (2) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. У току ревизије је исправљена погрешна класификација.

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана је у износу од 139.538.565 КМ бруто вриједности, 12.659.672 КМ исправке вриједности и 126.878.893 КМ нето вриједности, а односи се на произведену сталну имовину, драгоцјености, непроизведену сталну имовину и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми.

Произведена стална имовина је исказана у износу од 55.745.686 КМ бруто вриједности, 12.659.672 КМ исправке вриједности и 43.086.014 КМ нето вриједности, а односи се на зграде и објекте, постројења и опрему и биолошку имовину.

Зграде и објекти су исказани у износу од 54.713.443 КМ бруто вриједности, 11.939.889 КМ исправке вриједности и 42.773.554 КМ нето вриједности. Највећим дијелом их чине: стамбени објекти (712.226 КМ), пословни објекти и простори (31.212.434 КМ), саобраћајни објекти и локални путеви (14.558.257 КМ) и остали објекти (8.230.526 КМ).

Према достављеној информацији за потребе ревизије, Општина је издавала у закуп зграде и објекте површине 2.623,96 м² у вриједности од 955.235 КМ и земљиште површине 708,22 м² у вриједности од 42.493 КМ. Имовина која се даје у закуп није исказана као инвестициона имовина, што није у складу са чланом 29. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС-ЈС 16 - Инвестициона имовина, параграфи 7, 20 и 26.

Нематеријална произведена имовина није исказана. По налазу ревизије, иста је потцијењена у најмањем износу од 108.948 КМ по основу исказивања на позицији стручних услуга израде шумско привредне основе и регулационих планова (30.357 КМ), евидентирања израде пројеката на позицији зграда и објеката (28.457 КМ) и нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми (1.404 КМ), неевидентирања израде пројекта улице Николе Тесле (6.669 КМ) и вриједности улагања у израду стратегије развоја Општине (42.061 КМ), што није у складу са МРС-ЈС 31 - Нематеријална имовина, параграфи 26-65 и чланом 20, 24, 26 и 37. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Драгоцјености су исказане у износу од 132.661 КМ, а односе се на улагања у стратегију развоја Општине, матичне књиге, умјетничке слике, архивску грађу, скулптуре и остало. Прецијењене су за 42.061 КМ због погрешног исказивања на овој позицији вриједности улагања у израду стратегије. У току ревизије је исправљена грешка.

Непроизведена стална имовина је исказана у износу од 76.848.624 КМ, а односи се градско грађевинско земљиште (72.357.164 КМ) и остало грађевинско земљиште (4.491.460 КМ).

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми је исказана у износу од 6.811.594 КМ, а односи се на: пословне објекте и просторе у припреми (5.703.546 КМ), саобраћајне објекте (490.612 КМ), остале објекте (610.445 КМ) и опрему (6.991 КМ). Иста је потцијењена у најмањем износу од 12.610 КМ по основу: неевидентирања израде урбанистичког пројекта за рекреациону зону Тврдомићи и израде главног пројекта реконструкције Културног центра-позоришта (14.014 КМ), а прецијењена за 1.404 КМ по основу евидентирања израде урбанистичко-техничких услова за природни амфитеатар Бели вук.

Вриједност нефинансијске имовине у сталним средствима у 2018. години је повећана за 3.838.985 КМ по основу: набавке објеката и опреме (3.303.129 КМ), куповине земљишта (11.580 КМ), преноса без накнаде имовине на Општину (5.419 КМ) и преноса имовине са припреме на употребу (518.857 КМ).

Вриједност нефинансијске имовине у сталним средствима у 2018. години је смањена за 6.451.112 КМ по основу: корекције вриједности за ефекте обрачунате амортизације (1.552.760 КМ), расхоровања опреме (447.021 КМ), продаје објеката

и опреме (2.236.304 КМ), продаје земљишта (2.214.405 КМ) и преноса без накнаде опреме (622 КМ).

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се:

- **имовина која се даје у закуп исказује као инвестициона имовина у складу са чланом 29. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС-ЈС 16 - Инвестициона имовина, параграфи 7, 20 и 26.**
- **признавање и вредновање нематеријалне произведене имовине врши у складу са МРС-ЈС 31 - Нематеријална имовина и чланом 30. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.**

6.3.2. Пасива

Пословна пасива Општине исказана је у износу од 160.009.986 КМ, а односи се на обавезе и разграничења и властите изворе. По налазу ревизије, вриједност пословне пасиве више је исказана у најмањем износу од 285.463 КМ (тачке 6.3.2.1. и 6.3.2.2. извјештаја).

6.3.2.1. Обавезе

Обавезе и разграничења су исказане у износу од 7.848.342 КМ, а односе се на краткорочне обавезе и разграничења и дугорочне обавезе и разграничења. Општина је објавила Извјештај о стању дуга и гаранцијама на дан 31.12.2018. године у Службеном гласнику Републике Српске у складу са чланом 72. Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12, 52/14 и 114/17).

Краткорочне обавезе и разграничења су исказани у износу од 3.009.629 КМ, а односе се на: краткорочне финансијске обавезе (239.660 КМ), обавезе за лична примања (840.758 КМ), обавезе из пословања (1.610.676 КМ), обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове (3.661 КМ), обавезе за субвенције, грантове и дознаке (264.467 КМ), краткорочна резервисања и разграничења (2.325 КМ), остале краткорочне обавезе (36.765 КМ) и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти (11.317 КМ).

Обавезе за лична примања запослених односе се на обавезе за бруто плате (657.595 КМ) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених (183.163 КМ).

Обавезе из пословања се највећим дијелом односе на обавезе: за набавку роба и услуга (702.985 КМ), набавку сталне имовине (353.873 КМ), према физичким лицима (50.658 КМ), по судским рјешењима (161.135 КМ), по основу пореза и доприноса на терет послодавца (41.762 КМ), по основу ПДВ-а (3.156 КМ), за примљене депозите и кауције (18.189 КМ) и остале обавезе (261.926 КМ). По налазу ревизије, исте су потцијењене за 20.520 КМ (због неевидентирања обавеза за израду пројеката 20.683 КМ и прецијењених обавеза према физичким лицима за 163 КМ).

У току 2018. године измирене су обавезе мултилатералном компензацијом у износу од 49.726 КМ, а највећим дијелом се односе на обавезе према добављачима.

До истека рока за израду и достављање Консолидованог финансијског извјештаја, краткорочне обавезе Општине су измирене у износу од 682.756 КМ, од чега обавезе за лична примања (275.949 КМ), обавезе из пословања (288.972 КМ),

обавезе за субвенције, грантове и дознаке (117.695 KM) и остале обавезе (2.213 KM).

Дугорочне обавезе и разграничења су исказани у износу од 4.838.713 KM, а односе се на дугорочне финансијске обавезе (4.760.340 KM) и дугорочне обавезе и разграничења са другим јединицама власти (78.373 KM).

Дугорочне финансијске обавезе по основу хартија од вриједности односе се на дугорочно задужење Општине путем прве емисије обвезница у складу са Одлуком Скупштине општине од 26.03.2018. године и Одлуком о измјенама и допунама одлуке од 25.09.2018. године о дугорочном задужењу у укупном износу од 5.000.000 KM ради рефинансирања дугорочних кредита и реализације капиталних пројеката. Сагласност на задужење по основу емисије обвезница дало је Министарство финансија Републике Српске. Задужење је извршено уз каматну стопу од 4,5% годишње и роком доспијења од 15 година. Исплата главнице и камате врши се у једнаким полугодишњим ануитетима. Ануитет који доспијева у 2019. години пренесен је на краткорочне обавезе по основу хартија од вриједности у износу од 239.660 KM. Премија од обвезница није евидентирана у корист корекције дугорочних обавеза по основу хартија од вриједности у износу од 191.000 KM (тачка 6.1.1. извјештаја).

Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти се односе на обавезе по дугорочном кредиту Краљевине Белгије (отплатни период 2011 - 2030. година) по Пројекту водоснабдијевања избјегличког насеља Павловац.

6.3.2.2. Властити извори

Властити извори су исказани у износу од 152.161.644 KM, а чине их: трајни извори средстава (105.471.821 KM), резерве (3.961.716 KM), финансијски резултат ранијих година (40.971.821 KM) и финансијски резултат текуће године (1.756.286 KM). По налазу ревизије, властити извори су више исказани због корекција на позицијама финансијског резултата у најмањем износу од 496.983 KM, што је образложено под тачком 6.2.3. извјештаја.

Трајни извори средстава се највећим дијелом односе на имовину која не подлијеже обрачуна амортизације (земљиште 83.045.720 KM и књиге 895 KM) и вриједност акција и учешћа у капиталу (22.413.206 KM).

Резерве су формиране по основу ревалоризације у ранијем обрачунском периоду (2012. године). Коначно поништавање преосталих ревалоризационих резерви приликом продаје имовине у износу од 383.209 KM и амортизација ревалоризационих резерви током употребе имовине по основу које су и формиране у износу од 119.950 KM није вршено у корист финансијског резултата већ у корист прихода од усклађивања вриједности имовине (тачка 6.2.1. извјештаја).

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна актива и пасива на дан 31.12.2018. године, исказане су у износу од 7.073.006 KM, а односи се на вриједност: гаранција (787.295 KM), судског спора АМГ „Еуроцентар“ д.о.о. Сарајево (1.285.711 KM) и обвезница (5.000.000 KM).

Општина није исказала ванбилансну активу и пасиву у потпуности у складу са чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике јер није успоставила ванбилансну евиденцију датих средстава обезбјеђења плаћања по свим кредитима (мјенице и гаранције), те није извршено евидентирање ванбилансне евиденције у најмањем износу од 1.546.454 KM. У току ревизије исправљена је дијелом грешка, искњижене су

обвезнице, а евидентирани мјенице по основу узетих зајмова, као и дате гаранције КП "Рад" а.д. Источно Сарајево и КП "Свети Марко а.д. Источно Сарајево.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се у оквиру ванбилансне евиденције врши евидентирање пословних догађаја у складу са чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.4. Биланс новчаних токова

У Билансу новчаних токова исказани су приливи готовине из пословних активности (6.703.259 КМ) и одливи готовине из пословних активности (6.163.606 КМ) па је исказан позитиван новчани ток из пословних активности (539.653 КМ). Општина је исказала негативан новчани ток из инвестиционих активности (330.389 КМ), јер је исказала приливе готовине из инвестиционих активности (2.248.394 КМ) и одливе готовине из инвестиционих активности (2.578.783 КМ). Општина је исказала позитиван новчани ток из активности финансирања (1.986.528 КМ), јер је исказала приливе готовине из активности финансирања (5.000.000 КМ) и одливе готовине из активности финансирања (3.013.472 КМ). Исказана готовина и готовински еквиваленти на почетку периода (2.195.792 КМ) позитиван новчани ток из пословних активности, негативан новчани ток из инвестиционих активности и позитиван новчани ток из активности финансирања, дају стање новчаних средстава на крају периода (2.225.526 КМ).

Због међусобне повезаности позиција из овог извјештаја, утврђена одступања од прописаних правила и стандарда извјештавања у Билансу успјеха, Билансу стања и Периодичном извјештају о извршењу буџета, односе се и на поједине позиције Биланса новчаних токова. Сходно томе, Биланс новчаних токова није сачињен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17) и захтјевима наведеним у МРС-ЈС 2 - Извјештај о новчаним токовима (параграфи 18-26), јер су приливи готовине из пословних активности исказани више за 191.000 КМ, а одливи мање за 16.041 КМ, приливи готовине из активности финансирања исказани мање за 191.000 КМ, а одливи готовине из инвестиционих активности исказани више за 16.041 КМ.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се Биланс новчаних токова сачињава у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима наведеним у МРС-ЈС 2 - Извјештај о новчаним токовима.

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје није дато образложење везано за сталност пословања, што није у складу са МРС- ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15 (ц) и 38.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према информацији Општине о судским споровима за потребе ревизије, против Општине се у 2018. години водило девет судских спорова укупне вриједности од 1.367.151 КМ, а основ спорова је накнада штете. Општина води два спора у којима се појављује као тужилац укупне вриједности од 1.256.759 КМ, а основ спорова је накнада материјалне штете и накнаде за закуп земљишта. Општина није вршила процјену исхода спорова и није објелоданила информације о потенцијалним

обавезама и потенцијалној имовини према захтјевима МРС-ЈС 19 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, параграф 100.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се врши процјена исхода судских спорова и објелодане информације о потенцијалним обавезама и потенцијалној имовини према захтјевима МРС-ЈС 19 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, параграф 100.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз Консолидовани финансијски извјештај Општине сачињене су Напомене које пружају неопходне опште податке о Општини, прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама, али исте у потпуности не задовољавају захтјеве МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја и члана 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, јер нису објелодањене информације које се односе на: сталност пословања, параграфи 15 (ц) и 38; дата средства обезбјеђења плаћања обавеза по кредитима (мјенице и гаранције); захтјеве МРС-ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема (параграф 88) да се за сваку класу некретнина и опреме објелодањују: основе за мјерење коришћене за одређивање бруто књиговодствене вриједности, коришћене методе амортизације, усклађивање књиговодствене вриједности на почетку/на крају периода; новчане токове који произилазе из пословних активности, инвестиционих активности и активности финансирања; износ камата које доспијевају за плаћање у 2019. години, како је дефинисано чланом 82. став 5. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Такође, Напомене уз финансијске извјештаје ЈУ Културни центар“ и ЈУ Спортско-рекреативни центар „Славија“ не садрже информације у складу са захтјевима МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја, а ЈУ Центар за социјални рад није сачинила Напомене уз финансијске извјештаје.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују додатне информације у сврху разумијевања финансијских извјештаја у складу са захтјевима МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја, параграф 127 (ц) и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоручује се директорима јавних установа да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације у складу са захтјевима МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Ревизијски тим

Мира Савић, с.р.

Данијела Дувњак, с.р.

Драган Зјајић, с.р.